

Dne: 6.5.2020 | Naše značka: NA- 1732-2/05-2020 | Vyřizuje/tel.: Šimůnková / 974 847 351
Vaše značka:

Žádost podle zákona 106/1999 Sb. - autenticita dokumentu

Vážený pane

k Vašemu obecnému dotazu na autenticitu dokumentu uvádíme ustanovení právních předpisů, která upravují požadavky na podobu a autorizaci dokumentů vyhotovených a určených k odeslání veřejnoprávními původci. Pro větší přehlednost citovaná ustanovení odkazujeme linkem na web „zákony pro lidi“, kde najdete úplné texty konkrétních ustanovení citovaných předpisů.

Není zřejmé, o jakou konkrétní organizaci se ve Vašem dotazu jedná, nicméně lze předpokládat, že Vámi uvedené organizace typu „ústředních správních úřadů“ jsou ve smyslu zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě (dále jen „AZ“), podle ustanovení § 3 odst. 1 <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-499#p3> tzv. **veřejnoprávními původci s povinným výkonem spisové služby** podle ust. § 63 odst. 1 případně odst. 3 téhož zákona <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-499#p63> (výkon spisové služby zahrnuje řádný příjem dokumentů, evidenci, rozdělování, oběh, vyřizování, vyhotovování, podepisování, odesílání, ukládání a vyřazování ve skartačním řízení). Jako takové tyto organizace mají povinnost vydat **spisový řád** <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-499#p66>, jehož nedílnou součástí je **stanovení podmínek podepisování odesílaných dokumentů** v analogové podobě (srv. § 17 odst. 1 vyhlášky 259/2012 Sb. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-259#p17>), případně používání elektronických podpisů a pečeti u dokumentů v podobě elektronické (zejména jedná-li se o veřejnoprávního původce s povinným výkonem spisové služby v elektronické podobě). Dokumenty takové organizace podepisuje podle § 65 odst. 4 AZ (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-499?text=podpis#p65>) statutární orgán nebo jiná osoba, která jím byla pověřena. V případě elektronických dokumentů podle ust. § 5 zákona 297/2016 Sb., používá stát, právnická osoba zřízená zákonem nebo zřízená či založená státem k podepisování **kvalifikovaný elektronický podpis** <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-297#p5>. **Požadavky na strukturu dokumentu** (záhlaví, číslo jednací, počet listů, datum podpisu nebo automatizovaného vyřízení....atd.) jsou uvedeny v ustanovení § 16 vyhlášky 259/2012 Sb. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-259#p16>. Výše uvedená ustanovení představují základní právní rámec, který by měl dokumentům při jejich vyhotovení zajistit autenticitu a validitu.

O tom, že aplikace zákonných požadavků nezřídka za právní úpravou pokulhává, svědčí mnohé veřejně dostupné příklady. Ukázky správné a nesprávné praxe vyhotovování a podepisování dokumentů včetně vysvětlení a odkazů na právní předpis uvedl Národní archiv v Informačním listu č. 5/2019 v části 21 <https://www.nacr.cz/verejnost/2-predarchivni-pece/verejnopravni-puvodci/informacni-list/castka-5-2019#c21-2019>.

V konkrétní praxi existuje mnoho nuancí řešení výstupního dokumentu, které se odvíjejí mj. od rozsahu povinností, které jsou dané organizaci uloženy zákonem o archivnictví a spisové

službě, případně dalšími speciálními právními předpisy, které mohou upravovat konkrétní agendy poněkud odlišně a také od situace, ve které je výstupní dokument vytvářen, např. podatel nedisponuje/disponuje datovou schránkou, elektronickou identitou, elektronickou poštovní schránkou nebo prostě jen poštovní schránkou, o čehož se odvíjí i forma odesílaného dokumentu a jeho aprobace a podepisování. Celá problematika tak může být složitější a výstupní dokument různorodý. Proto je závěrem nutné uvést, že posouzení validity dokumentu v případě sporu je otázkou pro arbitra případně soud. Může se proto stát, že i dokumenty, které nesplní požadavky dané právními předpisy, budou v případě sporu v rámci zásady volného hodnocení důkazů uznány za autentické a validní.

S pozdravem

PhDr. Eva Drašarová, CSc.
ředitelka
Národní archiv
Podepsáno elektronicky.